

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII – KL.1

Lp	Temat lekcji.	Cele nauczania Uczeń powinien wiedzieć (umieć), rozumieć.
1.	Czego będziemy się uczyć w klasie I?	<ul style="list-style-type: none"> -zna zakres treści nauczania i materiały z których będzie korzystał -zna kryteria ocen -rozumie, w jaki sposób pracować z różnymi elementami podręcznika -wymienia kryteria ocen na stopnie szkolne -wskazuje na przykładach, jak można wykorzystać teksty wyjaśniające i teksty kultury zawarte w podręczniku -ocenia przydatność informacyjną zbiorów biblioteki szkolnej
2.	Co to jest historia?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia pojęcia: historia, źródło historyczne, archeologia, epoki historyczne, chronologia, nasza era, przed naszą erą, wiek, era, epoka, starożytność, średniowiecze, epoka nowożytna, epoka najnowsza <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia nazwy epok historycznych w kolejności chronologicznej: starożytność, średniowiecze, nowożytność, współczesność -dokonuje prostej klasyfikacji źródeł historycznych -podaje przykłady źródeł pisanych i niepisanych -wyjaśnia, dlaczego uczymy się historii -wyjaśnia, na czym polega praca historyka i archeologa <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia własne rozumienie konieczności nauki historii -wyjaśnia, dlaczego historia jest nauką humanistyczną -omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia na konkretnych przykładach warsztat pracy historyka i archeologa
3.	Czas w historii	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia pojęcia: chronologia, p.n.e, n.e. -oblicza upływ czasu pomiędzy erami i epokami -oblicza upływ czasu między podanymi datami -przypisuje daty wydarzeń do konkretnego wieku -lokalizuje daty na osi czasu i odczytuje z osi czasu potrzebne informacje <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia znaczenie daty narodzin Chrystusa dla chrześcijańskiej rachuby czasu -posługuje się cyframi rzymskimi -określa wiek danego wydarzenia i umiejscawia je w odpowiedniej epoce historycznej -określa daty graniczne wieków -używa poprawnie określeń: I, II poł. wieku; początek, koniec wieku <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -uzasadnia cezury poszczególnych epok -wymienia stosowane w przeszłości sposoby mierzenia czasu <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia potrzebę tworzenia systemu datacji i posługiwania się nim -określa ramy chronologiczne epok historycznych
4.	Prahistoria człowieka.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia pojęcia: ewolucja, australopitek, homo habilis, homo erectus, homo neandertalensis, homo sapiens, paleolit, koczowniczy tryb życia -wskazuje, kiedy i w jakim rejonie na Ziemi pojawił się człowiek -wymienia w kolejności etapy ewolucji człowieka -wskazuje na mapie kolebkę ludzkości -wymienia narzędzia, którymi posługiwali się ludzie pierwotni -omawia sposoby zdobywania pożywienia ludzi w epoce paleolitu -omawia mieszkania i ubiorach ludzi w epoce paleolitu <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -opisuje warunki życia ludzi w czasach prehistorycznych -wymienia nazwy najważniejszych wynalazków człowieka z czasów prehistorycznych -omawia sposoby krzesania ognia stosowane przez człowieka pierwotnego -wskazuje na mapie kierunki i trasy ekspansji człowieka współczesnego <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa ramy chronologiczne kolejnych etapów ewolucji człowieka

		<p>-przedstawia najistotniejsze cechy wyglądu różnych gatunków człowiekowatych i ich umiejętności</p> <p>-omawia znaczenie tworzenia i praktycznego zastosowania narzędzi oraz opanowania umiejętności krzesania ognia dla rozwoju człowieka</p> <p>-wyjaśnia, na czym polegała zależność człowieka od przyrody</p> <p>-omawia przyczyny powstania pierwszych dzieł sztuki praludzi</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-ocenia wpływ warunków naturalnych na sposoby zdobywania pożywienia i mieszkania człowieka pierwotnego</p> <p>-uzasadnia, dlaczego Ziemia nie była zaludniona równomiernie</p> <p>-ocenia znaczenie sztuki dla człowieka i różne jej interpretacje</p> <p>-interpretuj treści zawarte na słynnych malowidłach</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
5.	Jak zbadano pochodzenie człowieka?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia dokonania Karola Darwina</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: ewolucjonizm, antropologia</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia teorie dotyczące powstania człowieka</p> <p>-opisuje, czym zajmuje się antropolog - omawia sposoby ustalania wieku znalezisk</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-omawia teorię ewolucji Karola Darwina</p> <p>-wyjaśnia różnice między teorią kreacjonizmu a ewolucjonizmu</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-przedstawia znaczenie badań naukowych oraz wykorzystania różnych technologii dla poznania historii człowieka</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-prezentuje argumenty zwolenników i przeciwników ewolucjonizmu</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
6.	Czas wielkich przemian.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: neolit, rewolucja neolityczna, osiadły tryb życia, osada, megalit, dolmen, epoka brązu, epoka żelaza</p> <p>-określa ramy chronologiczne rewolucji neolitycznej</p> <p>-wskazuje na osi czasu neolit</p> <p>-opisuje życie codzienne ludzi przed rewolucją neolityczną</p> <p>-przedstawia zmiany, które zaszły w życiu człowieka w okresie neolitu (sposobach zdobywania pożywienia, sposobach zamieszkiwania i ubiorach ludzi)</p> <p>-wskazuje na mapie miejsca, gdzie najwcześniej rozwinęło się rolnictwo</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-podaje nazwy metali wykorzystywanych przez praludzi do wytopu broni, narzędzi, ozdób</p> <p>-omawia sposób wytopu brązu i żelaza</p> <p>-opisuje rodzaje narzędzi i ozdób wytwarzanych w epoce brązu</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-przedstawia wpływ zmian klimatycznych na tryb życia człowieka pierwotnego</p> <p>-omawia tryb życia i zajęcia ludzi epoki neolitu</p> <p>-wskazuje nazwę i lokalizuje na mapie pozostałości najstarszej znanej osady ludzkiej</p> <p>-charakteryzuje wygląd osad neolitycznych</p> <p>-wykazuje różnice pomiędzy epokami paleolitu, neolitu i brązu</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-wyjaśnia, dlaczego nie wszyscy ludzie w epoce neolitu musieli zajmować się rolnictwem</p> <p>-wskazuje rewolucyjny charakter zmian w epoce neolitu</p> <p>-wskazuje na mapie miejsce położenia najbardziej znanej budowli megalitycznej</p> <p>-opisuje wygląd i funkcje budowli megalitycznych</p> <p>-wyjaśnia, jakie zmiany nastąpiły w życiu człowieka dzięki opanowaniu umiejętności wytopu metali</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-uzasadnia słuszność określenia <i>rewolucja</i> dla zmian, które zaszły w życiu człowieka w okresie neolitu</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
7.	W kraju Sumerów.	Ocena dopuszczająca

		<p>-wskazuje ramy chronologiczne istnienia cywilizacji sumeryjskiej</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: cywilizacja, Żyzny Półksiężyc, Mezopotamia, system irygacyjny, Sumerowie, miasto-państwo, król-kapłan, zikkurat</p> <p>-lokalizuje na mapie Mezopotamię</p> <p>-omawia zajęcia się mieszkańców Międzyrzecza</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia położenie geograficzne i warunki naturalne panujące w Mezopotamii</p> <p>-określa rolę rzek w starożytnej Mezopotamii</p> <p>-opisuje wygląd miast sumeryjskich</p> <p>-omawia osiągnięcia Sumerów</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-charakteryzuje oddziaływanie warunków naturalnych na życie mieszkańców Mezopotamii</p> <p>-omawia organizację państwa Sumerów</p> <p>-określa, które osiągnięcia cywilizacyjne Mezopotamii są wykorzystywane także współcześnie</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-przedstawia związek między budową i utrzymaniem sieci irygacyjnej a powstaniem pierwszych państw</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-wyjaśnia, jaki wpływ na organizację pierwszych państw miało ich położenie geograficzne oraz warunki naturalne</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
8.	Babilonia i Asyria.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: ok. 2 tys. lat p.n.e., XVIII w. p.n.e., VII w. p.n.e., 612 r. p.n.e., VI w. p.n.e.</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Babilon, Kodeks Hammurabiego, politeizm, Aszur, Niniwa, wiszące ogrody, rydwan</p> <p>-przedstawia najważniejsze fakty z historii Asyrii i Babilonii</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Hammurabiego, Nabuchodonozora II, Sargona II Wielkiego, Asurbanipala</p> <p>-lokalizuje na mapie państwo babilońskie i asyryjskie</p> <p>-omawia najważniejsze zasady prawne zapisane w Kodeksie Hammurabiego</p> <p>-rozdziela rodzaje wojsk wschodzących w skład armii asyryjskiej</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-omawia organizację państwa babilońskiego</p> <p>-interpretuje zasadę „oko za oko, ząb za ząb”</p> <p>-opisuje wygląd Babilonu za panowania Nabuchodonozora II</p> <p>-omawia system religijny starożytnej Babilonii</p> <p>-przedstawia osiągnięcia cywilizacji asyryjskiej</p> <p>-charakteryzuje rodzaje wojsk wchodzących w skład armii asyryjskiej</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-ocenia starożytny system prawny</p> <p>-wyjaśnia czynniki, które umożliwiły Asyryjczykom prowadzenie skutecznej polityki podbojów</p> <p>-opisuje organizację armii asyryjskiej</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia znaczenie kodyfikacji prawa dla sprawnego funkcjonowania państwa</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
9.	W Egipcie faraonów.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: ok. 3 tys. lat p.n.e., XIII w. p.n.e., 31 r. p.n.e.</p> <p>-wskazuje ramy chronologiczne istnienia cywilizacji egipskiej</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Egipt Górny, Egipt Dolny, faraon, sieć irygacyjna (system nawadniający)</p> <p>-przedstawia najważniejsze dokonania Ramzesa II</p> <p>-lokalizuje na mapie Egipt</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia położenie geograficzne i warunki naturalne panujące w Egipcie i ich wpływ na życie jego mieszkańców</p> <p>-wymienia egipskie grupy społeczne, zna ich zadania</p> <p>-charakteryzuje strukturę społeczeństwa egipskiego</p> <p>-określa zakres władzy faraona</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-wyjaśnia rolę Nilu w rozwoju cywilizacji egipskiej</p>

		<p>-uzasadnia słuszność określenia „Egipt – darem Nilu”</p> <p>-omawia organizację państwa egipskiego</p> <p>-opisuje państwo egipskie za panowania Ramzesa II</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-wykazuje, dlaczego w Egipcie powstała organizacja państwowa</p> <p>-ocenia, jaką rolę odgrywały poszczególne warstwy społeczeństwa egipskiego</p> <p>-prezentuje dzieje Egiptu w I tysiącleciu p.n.e.</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-wskazuje i ocenia źródła potęgi starożytnego Egiptu</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
10.	Piramidy, mumie i hieroglify.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: ok. 2500 r. p.n.e., 1313 r. p.n.e.</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: politeizm, mumia, mumifikacja, sarkofag, piramida, sfinks, hieroglify, Dolina Królów</p> <p>-wymienia imiona najważniejszych bogów egipskich</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-podaje nazwy najslawniejszych piramid egipskich</p> <p>-przedstawia największe osiągnięcia cywilizacji egipskiej</p> <p>-rozpoznaje na ilustracjach zabytki starożytnego Egiptu i zna ich przeznaczenie</p> <p>-omawia egipską wizję losu człowieka po śmierci i obrzędach pogrzebowych</p> <p>-opisuje wierzenia religijne Egipcjan</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-określa cechy charakterystyczne wyglądu wybranych bogów egipskich</p> <p>-omawia rolę religii w życiu starożytnych Egipcjan</p> <p>-omawia przyczyny mumifikacji zwłok</p> <p>-opisuje etapy procesu mumifikacji</p> <p>-wyjaśnia, czym były i jak budowano egipskie piramidy</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-określa system wartości starożytnych Egipcjan</p> <p>-wyjaśnia przeznaczenie Doliny Królów</p> <p>-wymienia osiągnięcia Egipcjan na różnych polach i wskazuje dziedziny, w których do dziś wykorzystujemy wynalazki egipskie</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia wkład mieszkańców Egiptu w rozwój cywilizacji</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
11.	Jak dawniej badano zabytki starożytnego Egiptu?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: 1798 r., 1922 r.</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Howarda Cartera, lorda Carnarvona, Tutenchamona</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-określa okoliczności, w których doszło do rozpoczęcia badań archeologicznych w Egipcie</p> <p>-omawia okoliczności odkrycia grobowca Tutenchamona</p> <p>-opisuje wygląd grobowca Tutenchamona</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-wyjaśnia różnice między dawną a współczesną archeologią</p> <p>-wyjaśnia, czego dotyczy tzw. klątwa Tutenchamona</p> <p>-ocenia postawę pierwszych badaczy dziejów Egiptu</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
12.	Starożytny Izrael.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-wskazuje ramy chronologiczne istnienia państwa żydowskiego</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Hebrajczycy, Kanaan, Palestyna, Jahwe, Juda, Izrael, niewola babilońska, prorok, Mesjasz, monoteizm, judaizm, dekalog, menora, Biblia, Tora, Arka Przymierza</p> <p>-lokalizuje na mapie Izrael</p> <p>-przedstawia główne założenia judaizmu</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia położenie geograficzne i warunki naturalne Palestyny na życie jej mieszkańców</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Abrahama, Mojżesza, Dawida, Salomona, Cyrusa II Wielkiego</p>

		<p>-określa różnice między religią Żydów a wierzeniami pozostałych cywilizacji starożytnych</p> <p>-dostrzega korzenie chrześcijaństwa w judaizmie, wskazuje cechy wspólne obu religii</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-wskazuje na mapie szlak wędrówki Izraelitów z Egiptu do Kanaan i omawia jej przebieg</p> <p>-opisuje okoliczności powstania państwa Izrael</p> <p>-omawia sytuację narodu żydowskiego po śmierci Salomona</p> <p>-przedstawia okoliczności upadku państwa żydowskiego</p> <p>-określa rolę proroków i Mesjasza w życiu Hebrajczyków</p> <p>-charakteryzuje system wierzeń Izraelitów</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-opisuje wygląd świątyni jerozolimskiej</p> <p>-wskazuje, gdzie mieszkają współcześni wyznawcy judaizmu</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia rolę Biblii jako źródła historycznego</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
13.	Indie i Chiny.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-określa czas powstania cywilizacji Indii i Chin</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Harappa, Mohendzo Daro, cytadela, Ariowie, kasta, system kastowy, buddyzm, hinduizm, nirwana, Wielki Mur Chiński, terakotowa armia, humanitaryzm</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Buddy, Konfucjusza</p> <p>-lokalizuje na mapie Indie i Chiny</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia położenie geograficzne oraz warunki naturalne cywilizacji indyjskiej i chińskiej</p> <p>-przedstawia osiągnięcia cywilizacji indyjskiej i chińskiej</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-omawia pierwsze cywilizacje powstałe w dolinie Indusu</p> <p>-przedstawia zasady funkcjonowania społeczeństwa indyjskiego za rządów Ariów</p> <p>-określa system wartości wyznawców buddyzmu i hinduizmu</p> <p>-opisuje organizację państwa chińskiego</p> <p>-wyjaśnia przyczyny budowy Wielkiego Muru Chińskiego</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-prezentuje zasięg terytorialny buddyzmu w przeszłości i współcześnie</p> <p>-charakteryzuje system filozoficzny stworzony przez Konfucjusza</p> <p>-określa, dlaczego konfucjanizm stał się religią państwową</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia wpływ konfucjanizmu na budowę Cesarstwa Chińskiego</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
14.	Od rysunków naskalnych do alfabetu.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-określa daty powstania poszczególnych rodzajów pisma</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: piktogram, pismo klinowe, hieroglif, pismo demotyczne, papirus, alfabet, Fenicjanie</p> <p>-wymienia rodzaje pisma, którymi posługiwały się ludy starożytne</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-podaje nazwy materiałów piśmienniczych stosowanych w starożytności</p> <p>-określa rolę pisma w starożytności</p> <p>-opisuje znaczenie alfabetu stworzonego przez Fenicjan</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-określa przyczyny powstania pisma</p> <p>-przedstawia historię pisma</p> <p>-ocenia znaczenie powstania pisma dla rozwoju cywilizacji ludzkiej</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-opisuje sposób produkcji papirusu</p> <p>-określa, na czym polega wyższość pisma alfabetycznego nad pismem obrazkowym</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia znaczenie pisma dla cywilizacji współczesnej</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
15.	Jak odczytano pismo Egipcjan?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: 1799 r., 1824 r.</p>

		<p>-wyjaśnia pojęcia: hieroglif, pismo demotyczne, alfabet grecki, Kamień z Rosetty, kartusz</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-przedstawia dokonania Jeana Françisa Champolliona</p> <p>-opisuje okoliczności odczytania egipskich hieroglifów</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-omawia okoliczności odnalezienia Kamienia z Rosetty</p> <p>-opisuje, w jaki sposób odszyfrowano hieroglify egipskie</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-wyjaśnia zasady posługiwania się hieroglifami</p> <p>-wymienia cechy charakteryzujące rzetelnego badacza</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia wpływ pisma hieroglificznego na inne cywilizacje w obszarze Żywnego Półksiężycza</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
16.	Ludzie pierwotni. Starożytny Wschód. Powtórzenie wiadomości.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-wyjaśnia podstawowe daty i fakty</p> <p>-wyjaśnia pojęcia historyczne</p> <p>-omawia życie ludzi w czasach prehistorycznych</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-lokalizuje na mapie miejsca wydarzeń i zmiany terytorialne</p> <p>-omawia przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze, kulturalne cywilizacji Starożytnego Wschodu</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-omawia wydarzenia z uwzględnieniem przyczyn i skutków</p> <p>-charakteryzuje przemiany na terenie Mezopotamii, w Egipcie, Palestynie, Indiach i Chinach</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-wskazuje wpływ osiągnięć cywilizacyjnych, społecznych i politycznych na współczesność</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
17.	Świat Hellenów.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-lokalizuje na mapie Grecję</p> <p>-omawia położenie geograficzne i warunki naturalne Grecji</p> <p>-określa ramy chronologiczne istnienia kultury minojskiej i mykeńskiej</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Hellada, Hellenowie, kultura minojska, kultura mykeńska, polis, agora, kolonizacja, kolonia, metropolia</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-opisuje życie i zajęcia mieszkańców Grecji</p> <p>-wskazuje na mapie zasięg kolonizacji greckiej</p> <p>-wyjaśnia przyczyny braku jednego państwa greckiego i istnienie systemu polis</p> <p>-charakteryzuje kulturę minojską i mykeńską</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-wyjaśnia wpływ warunków naturalnych na życie i zajęcia Greków, a także na organizację państwowości greckiej</p> <p>-opisuje wygląd greckiej polis</p> <p>-wyjaśnia, jaką funkcję pełniła agora</p> <p>-omawia przyczyny, przebieg i skutki kolonizacji greckiej</p> <p>-wskazuje na mapie krainy na jakie dzieliła się Hellada, Mykeny i Knossos</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-porównuje warunki naturalne Grecji i państw Bliskiego Wschodu oraz wskazuje następstwa i źródła różnic w ich rozwoju</p> <p>-omawia sposób powstawania państw greckich</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-określa czynniki jednoczące Greków</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
18.	Demokratyczne Ateny.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datą 508 r. p.n.e.</p> <p>-przedstawia dokonania Peryklesa</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Ateny, Attyka, demokracja, zgromadzenie ludowe (eklezja), demagog, strateg, ostracyzm, Akropol, agora, stoa</p>

		<p>-lokalizuje na mapie Ateny Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje społeczeństwo Aten -wymienia nazwy organów władzy ateńskiej polis -opisuje życie codzienne i zajęcia Ateńczyków -omawia cechy charakterystyczne demokracji ateńskiej <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -prezentuje proces kształtowania się demokracji ateńskiej -wyjaśnia, jaką rolę w demokracji ateńskiej odgrywał ostracyzm -opisuje wygląd starożytnych Aten -określa, które warstwy społeczne w ateńskiej polis posiadały prawa polityczne, a które były ich pozbawione <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia dokonania Peryklesa i jego zasługi w rozwoju demokracji ateńskiej -wykazuje korzenie współczesnej demokracji w starożytności -ocenia skutki zaangażowania obywateli w życie polityczne państwa -dokonuje oceny zalet i wad demokracji ateńskiej -porównuje demokrację ateńską ze współczesną, określa podobieństw i różnice <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -formuluje wnioski dotyczące wpływu demokracji ateńskiej na rozwój państw demokratycznych w przyszłości -samodzielnie formuluje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
19.	W starożytnej Sparcie.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia dokonania Likurga -wyjaśnia pojęcia: Sparta, Lakonia, heloci, periojkowie, geruzja (rada starszych), eforzy, zgromadzenie ludowe -lokalizuje na mapie Spartę -charakteryzuje społeczeństwo spartańskie -opisuje życie i zajęcia Spartan -omawia ustrój Sparty i zadania organów władzy w polis, zasady sprawowania władzy w Sparcie -omawia główne zasady wychowania dzieci w Sparcie <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia okoliczności upadku państwa spartańskiego -wyjaśnia, na czym polegało wychowanie spartańskie -wyjaśnia, kto i dlaczego podlegał wychowaniu spartańskiemu -omawia współczesne znaczenie słowa spartański -wyjaśnia znaczenie powiedzeń: „mówić lakonicznie”, „z tarczą lub na tarczy”, „wychowanie spartańskie” <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa rolę i zadania królów spartańskich -wyjaśnia, jaką pozycję w społeczeństwie spartańskim zajmowały kobiety -przedstawia związek między małą liczbą Spartan a ich sposobem wychowania i życia -opisuje ustrój spartański i zasady jego funkcjonowania -wskazuje różnice między ustrojem Sparty i Aten -wymienia etapy wychowania spartańskiego -charakteryzuje przyczyny i skutki wychowania spartańskiego <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia reguły, którym podlegało życie Spartan -dokonuje oceny ustroju Sparty -wyjaśnia, dlaczego Sparcie udało się osiągnąć hegemonię w Grecji -wyjaśnia związek między podziałem społecznym w Sparcie i sytuacją wewnętrzną tego państwa -porównuje Ateny i Spartę i uzasadnia, która z form sprawowania władzy jest mu bliższa <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje genezę różnic ustrojowych starożytnej Grecji -samodzielnie formuluje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
20.	Wojny perskie.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia związane z datami: VI w. p.n.e., 490 r. p.n.e., 480 r. p.n.e., 479 r. p.n.e. -przedstawia dokonania postaci: Dariusza, Kserksesa, Miltiadesa, Leonidasa i Temistoklesa -wyjaśnia pojęcia: hoplita, hoplon, falanga, Persja, Nieśmiertelni, Maraton, Termopile, Salamina, Plateje,

		<p>triera</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie Persję i Grecję -wymienia najważniejsze bitwy wojen persko-greckich i przedstawia rezultaty tych bitew <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia przyczyny wojen grecko-perskich -wskazuje na mapie trasy wypraw Persów przeciwko Grekom oraz miejsca najważniejszych bitew -opisuje taktykę walki stosowaną przez Greków -przedstawia podstawowe informacje dotyczące państwa perskiego -wyjaśnia pochodzenie tradycji biegu maratońskiego <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wygląd i uzbrojenie greckiego hoplity -opisuje wygląd triery -przedstawia przebieg i skutki konfliktu grecko-perskiego -omawia dokonania greckich dowódców -uzasadnia, jakie czynniki zadecydowały o ostatecznym sukcesie Greków <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia postawę wojowników spartańskich walczących pod Termopilami -wyjaśnia symboliczne znaczenie słów: „Termopile”, „Przechodniu, powiedz Sparcie, że tu leżymy, wierni jej prawom” -analizuje, dlaczego Grekom udało się pokonać Persów -uzasadnia, dlaczego potomni wystawili pomnik pod Termopilami <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa wpływ wojen grecko-perskich na późniejsze dzieje starożytnej Grecji -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
21.	Wierzenia starożytnych Greków.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia pojęcia: tytani, Olimp, wyrocznia, Pytia, Akropol, mit, heros -lokalizuje na mapie Olimp i Delfy -podaje imiona głównych bogów i bogiń greckich oraz dziedziny życia, którym patronowali -wskazuje atrybuty poszczególnych bóstw -wymienia imiona najsłynniejszych herosów greckich i ich czyny <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia rolę mitów w życiu Greków -charakteryzuje system wierzeń starożytnych Greków <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa rolę wyroczni w życiu Greków -opisuje wygląd ateńskiego Akropolu -wyjaśnia znaczenie mitu o Prometeuszu -wyjaśnia, na czym polega postawa prometejska -odnajduje w mitach wartości uniwersalne -opisuje, w jaki sposób starożytni Grecy wyobrażali sobie bogów <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia wpływ mitologii greckiej na cywilizację współczesną -rozdziela formy oddawania czci bogom, potrafi je scharakteryzować i wskazać te, które przetrwały do dziś jako kulturalne dziedzictwo starożytnej Grecji <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia rolę religii jako czynnika jednoczącego Greków -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
22.	Igrzyska olimpijskie.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia związane z datami: 776 r. p.n.e., 393 r. n.e., 1896 r. -wyjaśnia pojęcia: gimnazjon, agon, hipodrom, igrzyska, olimpiada, Olimpia, pięciobój olimpijski -lokalizuje na mapie Olimpię -przedstawia, gdzie odbywały się igrzyska <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia rolę sportu w życiu Greków -wymienia dyscypliny sportowe znane starożytnym Grekom -opisuje przebieg starożytnych igrzysk olimpijskich <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje sposób traktowania zwycięzców igrzysk przez Greków

		<p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -analizuje podobieństwa i różnice między starożytnymi a współczesnymi igrzyskami olimpijskimi <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia ideę starożytnych i współczesnych igrzysk olimpijskich -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
23.	Kultura starożytnej Grecji.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia związane z datami: ok. 750 r. p.n.e., ok. 534 r. p.n.e. -omawia dokonania postaci: Sofoklesa, Arystofanesa, Homera, Fidiasza i Myrona -wyjaśnia pojęcia: Wielkie Dionizje, koturny, dramat, tragedia, komedia, skene, proskenion, orchestra, theatron, „Iliada”, „Odyseja”, meandry, malarstwo czarnofigurowe i czerwonofigurowe, porządek dorycki, joński, koryncki -opisuje przebieg Wielkich Dionizji -przedstawia okoliczności narodzin teatru greckiego <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia rolę teatru w życiu starożytnych Greków -opisuje, jak wyglądał teatr grecki i przedstawienia teatralne -prezentuje najważniejsze osiągnięcia kultury greckiej -wskazuje nazwy stylów malarskich stosowanych przez starożytnych Greków -wymienia nazwy greckich porządków architektonicznych <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia zasady obowiązujące w teatrze greckim -wskazuje różnice między grecką tragedią a komedią -przedstawia najważniejsze informacje dotyczące treści „Iliady” i „Odysei” -wskazuje cechy charakterystyczne rzeźby i malarstwa greckiego -wskazuje kolumny w porządku doryckim, jońskim i korynckim -opisuje cechy charakterystyczne budowli greckich <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa różnice pomiędzy porządkami architektonicznymi występującymi w starożytnej Grecji -analizuje wpływ sztuki greckiej na współczesne kanony piękna i architektury <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -porównuje społeczną rolę teatru w starożytnej Grecji i współcześnie -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
24.	Filozofowie i wynalazcy.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia związane z datami: VII–VI w. p.n.e., V w. p.n.e., IV w. p.n.e., III w. p.n.e., II w. n.e. -omawia dokonania postaci: Sokratesa, Platona, Arystotelesa, Heraklita z Efezu, Demokryta z Abdery, Talesa z Miletu, Pitagorasa, Euklidesa, Herodota, Tukidydesa, Klaudiusza Ptolemeusza, Archimedes -wyjaśnia pojęcia: filozofia, logika, Akademia Platońska, Liceum, klepsydra <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia zagadnienia będące przedmiotem zainteresowania filozofów -opisuje dokonania przedstawicieli nauki greckiej <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -opisuje okoliczności narodzin filozofii -przedstawia poglądy najsłynniejszych filozofów greckich <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia rolę filozofii w życiu starożytnych Greków -ocenia wkład greckich filozofów i wynalazców w rozwój różnych dziedzin nauki -odnajduje wartości etyczne w filozofii greckiej, zauważa praktyczny wymiar poglądów filozoficznych <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje kontynuację myśli filozoficznej starożytnych Greków we współczesnych systemach filozoficznych (na wybranych przykładach) -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
25.	Czy „ogniste zwierciadła” Archimedes	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia dokonania Archimedes -wyjaśnia pojęcia: „ogniste zwierciadła”, eureka (heureka) <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje wynalazki Archimedes <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia ich zastosowanie

		<p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia domniemaną zasadę działania „ognistych zwierciadeł” -przedstawia okoliczności śmierci Archimedesa <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia konieczność wykorzystania różnych metod badawczych dla potwierdzenia autentyczności zjawisk i wydarzeń historycznych -opisuje, w jaki sposób naukowcy próbują dociec prawdy na temat wynalazków Archimedesa <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
26.	Podboje Aleksandra Macedońskiego.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia daty: 338 r. p.n.e., 334 r. p.n.e., 333 r. p.n.e., 331 r. p.n.e., 323 r. p.n.e. -przedstawia dokonania postaci: Filipa II, Aleksandra Wielkiego, Dariusza III -wyjaśnia pojęcia: Związek Morski, wojna peloponeska, Cheronea, Issos, Gaugamela, kultura hellenistyczna, węzeł gordyjski -wyjaśnia, w jaki sposób Aleksander zbudował swoje państwo -lokalizuje na mapie Macedonię <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia przyczyny, przebieg i skutki wojny peloponeskiej -przedstawia działania Filipa II, które doprowadziły do zbudowania potęgi jego kraju -wskazuje na mapie trasę wyprawy Aleksandra Wielkiego, miejsca najważniejszych bitew i zajęte terytoria -charakteryzuje sytuację w Grecji po zakończeniu wojen z Persją -przedstawia przyczyny podboju Persji przez Aleksandra Wielkiego -omawia skutki powstania imperium Aleksandra Macedońskiego -charakteryzuje państwo stworzone przez Aleksandra Macedońskiego -przedstawia przykłady sztuki hellenistycznej <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia dokonania Filipa II i Aleksandra Macedońskiego -omawia znaczenie reform Filipa II dla budowy potęgi Macedonii -wyjaśnia znaczenie klęski Greków w bitwie pod Cheroneą -opisuje przebieg wyprawy Aleksandra przeciwko Persom -omawia organizację imperium macedońskiego -prezentuje okoliczności zakończenia wyprawy Aleksandra Wielkiego -przedstawia okoliczności powstania państw hellenistycznych -charakteryzuje kulturę hellenistyczną -ocenia założenia polityki wewnętrznej Aleksandra i rozumie ich związek z budową wielkiego imperium <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia wpływ jednostki na proces kształtowania dziejów -uzasadnia, dlaczego imperium zbudowane przez Aleksandra musiało się rozpaść -uzasadnia przydomek nadany Aleksandrowi przez potomnych -opisuje dzieła sztuki epoki hellenistycznej <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokonuje analizy upadku starożytnego świata Grecji i sukcesu Macedonii -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
27.	Jak wyglądała latarnia morska na Faros?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia dokonania postaci: Sostratos, Ptolemeusza I, Ptolemeusza II <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie wyspę Faros i port w Aleksandrii -wskazuje nazwy siedmiu cudów świata starożytnego <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia okoliczności budowy latarni morskiej na Faros -opisuje prawdopodobny wygląd latarni <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia znaczenie prowadzenia badań archeologicznych dla lepszego poznania historii i dokonań człowieka <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa ekonomiczną i strategiczną rolę latarni morskiej na Faros i portu w Aleksandrii -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć

28.	Starożytna Grecja. Powtórzenie wiadomości.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia podstawowe daty i fakty -wyjaśnia pojęcia historyczne <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie miejsca wydarzeń i zmiany terytorialne -omawia przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze, kulturalne starożytnej Grecji <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia z uwzględnieniem przyczyn i skutków -charakteryzuje przemiany w starożytnej Grecji <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje wpływ osiągnięć cywilizacyjnych, społecznych i politycznych na współczesność <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
29.	Początki Rzymu.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia związane z datami: 753 r. p.n.e., 509 r. p.n.e., 389 r. p.n.e. -prezentuje postacie legendarnych założycieli Rzymu: Romulusa i Remusa -wyjaśnia pojęcia: Etruskowie, Italikowie, Latynowie, Lacjum, wilczyca kapitolńska, patrycjusz, plebejusz, Galowie -lokalizuje na mapie Italię i Rzym <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia położenie geograficzne i warunki naturalne panujące w Italii -określa ramy chronologiczne istnienia monarchii w Rzymie -wskazuje na mapie terytoria w Italii podbite przez Rzymian -wymienia nazwy warstw społecznych w starożytnym Rzymie -wyjaśnia znaczenie wyrażenia „pyrrusowe zwycięstwo” -omawia legendę o założeniu Rzymu <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia okoliczności obalenia monarchii w Rzymie -określa rolę i zadania poszczególnych warstw społecznych starożytnego Rzymu -przedstawia etapy podboju Italii przez Rzymian -podaje nazwy ludów italskich podbitych przez wojska rzymskie <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -na podstawie tekstu źródłowego wymienia imiona królów panujących w Rzymie -na podstawie tekstu źródłowego charakteryzuje panowanie kolejnych władców rzymskich -dostrzega różnice pomiędzy legendarnymi a naukowymi odkryciami dotyczącymi powstania Rzymu <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -porównuje wpływ warunków naturalnych na rozwój cywilizacji rzymskiej i greckiej -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
30.	Jak poznano pochodzenie Etrusków?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia dokonania postaci: Herodota, Dionizjusza z Halikarnasu -lokalizuje na mapie siedziby Etrusków w Italii <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje na mapie prawdopodobne miejsca pochodzenia Etrusków -omawia osiągnięcia cywilizacji etruskiej <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia organizację państwa etruskiego -opisuje tryb życia i zajęcia Etrusków <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia rolę współczesnych technologii w procesie poznawania dziejów <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -porównuje osiągnięcia cywilizacji etruskiej z osiągnięciami wcześniejszych cywilizacji starożytnych -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
31.	Republika rzymska.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia pojęcia: republika, zgromadzenie ludowe, senat, kolegiałność, konsul, dyktator, pretor, cenzor, edyl, kwestor, liktor, trybun ludowy, <i>veto</i> -wskazuje nazwy najważniejszych instytucji władzy w starożytnym Rzymie <p>Ocena dostateczna</p>

		<p>-omawia zadania zgromadzenia ludowego, senatu i poszczególnych urzędników rzymskich</p> <p>-przedstawia dokonania Cyncynata</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-omawia zasady funkcjonowania republiki rzymskiej</p> <p>-określa istotę sporu o prawa polityczne plebejuszy i sposób jego rozwiązania</p> <p>-określa cechy, które powinien posiadać wzorowy obywatel Rzymu</p> <p>-wymienia w odpowiedniej kolejności formy ustrojowe państwa rzymskiego</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-określa podobieństwa i różnice między demokracją ateńską a republiką rzymską</p> <p>-porównuje współczesną i starożytną republikę</p> <p>-dostrzega wady i zalety ustroju Republiki Rzymskiej</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-analizuje istotę republiki rzymskiej jako formy państwa</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
32.	Podboje Rzymu.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-wyjaśnia daty: 264–241 r. p.n.e., 218–201 r. p.n.e., 216 r. p.n.e., 202 r. p.n.e., 149–146 r. p.n.e., 52 r. p.n.e.</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Hannibala, Scypiona, Juliusza Cezara, Wercyngetoryksa</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: legion, oddział inżynieryjny, wojny punickie, Kartagina, Kanny, Zama, Alezja, Imperium Rzymskie</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-przedstawia typy oddziałów wchodzących w skład armii rzymskiej</p> <p>-określa przyczyny i skutki wojen punickich</p> <p>-wskazuje na mapie terytoria zajęte przez Rzymian podczas wojen punickich oraz w II i I w. p.n.e.</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-opisuje przebieg wojen punickich</p> <p>-prezentuje dokonania Hannibala</p> <p>-omawia zasady organizacji armii rzymskiej</p> <p>-opisuje wygląd i elementy uzbrojenia rzymskiego legionisty</p> <p>-charakteryzuje taktykę walki stosowaną przez Rzymian</p> <p>-przedstawia podboje Rzymian na przełomie II i I w. p.n.e.</p> <p>-omawia dzieje podboju Galii</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-ocenia, dlaczego Rzymianom udało się ostatecznie pokonać Kartagińczyków</p> <p>-charakteryzuje przyczyny sukcesów podbojów prowadzonych przez Rzymian</p> <p>-analizuje, na czym polegała imperialna polityka Republiki Rzymskiej</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-dokonuje analizy porównawczej taktyki walki Rzymian, Greków i Macedończyków</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
33.	Upadek republiki rzymskiej.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: 71 r. p.n.e., 60 r. p.n.e., 48 r. p.n.e., 44 r. p.n.e., 31 r. p.n.e.</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Spartakusa, Gajusza Juliusza Cezara, Pompejusza Krassusa, Marka Antoniusza, Oktawiana, Kleopatry</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: prowincja, namiestnik, łuk triumfalny, triumf, gladiator, sieciarz, samnita, arystokracja, Farsalos, Akcjum</p> <p>-lokalizuje na mapie miejsca bitew z okresu wojen domowych</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia korzyści, jakie Rzym czerpał z posiadania prowincji</p> <p>-omawia rolę triumfu w starożytnym Rzymie</p> <p>-wyjaśnia, skąd pochodzili niewolnicy rzymscy</p> <p>-przedstawia przyczyny i skutki wybuchu powstania gladiatorów</p> <p>-charakteryzuje przyczyny i przejawy kryzysu republiki rzymskiej</p> <p>-omawia skutki podbojów rzymskich dla mieszkańców Italii</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-charakteryzuje sposób organizacji prowincji rzymskich</p> <p>-opisuje przebieg uroczystości triumfu</p> <p>-wyjaśnia, na czym polegały walki gladiatorów</p> <p>-omawia przyczyny wojen domowych w Rzymie</p> <p>-prezentuje przebieg wojen domowych w Rzymie</p>

		<ul style="list-style-type: none"> -określa sytuację niewolników w państwie rzymskim -omawia przebieg powstania Spartakusa -wymienia dokonania Juliusza Cezara -przedstawia okoliczności śmierci Kleopatry <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia, dlaczego powstanie Spartakusa musiało zakończyć się klęską -wykazuje nieuchronność upadku Republiki Rzymskiej -wyjaśnia genezę i znaczenie powiedzeń: „Koś ci zostały rzucone”, „I Ty, Brutusie, przeciw mnie?” -podaje autora <i>O wojnie galijskiej</i> <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokonuje analizy porównawczej ustroju republiki rzymskiej sprzed i w trakcie dyktatury Gajusza Juliusza Cezara -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
34.	Cesarstwo rzymskie.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia dokonania postaci: Oktawiana Augusta, Trajana -wyjaśnia pojęcia: <i>pax romana</i>, pryncypat, cesarz, cesarstwo, romanizacja, bursztynowy szlak, barbarzyńcy, limes, Wał Hadriana, Dakowie -omawia znaczenie dróg dla funkcjonowania Imperium Rzymskiego -wskazuje nazwy towarów sprowadzanych do Rzymu -wskazuje na mapie prowincje podbite przez Rzymian w okresie cesarstwa -wskazuje na mapie obszar Cesarstwa <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie bursztynowy szlak -omawia organizację państwa rzymskiego za czasów cesarstwa -przedstawia ludy sąsiadujące z państwem Rzymian -opisuje, jak chroniono granice Imperium -wyjaśnia przyczyny budowy limes i Wału Hadriana -omawia znaczenie szlaku bursztynowego dla gospodarki rzymskiej -wyjaśnia, dlaczego Rzymianie budowali drogi -określa znaczenie dróg w prowadzeniu podbojów przez Rzym -przedstawia przykłady rzymskiego budownictwa -wyjaśnia różnice pomiędzy Republiką a Cesarstwem <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia sytuację w państwie rzymskim po zakończeniu wojen domowych -wyjaśnia zasady pryncypatu -charakteryzuje politykę cesarstwa w okresie <i>pax romana</i> -omawia relacje cesarstwa z barbarzyńskimi sąsiadami -określa zakres władzy cesarza -omawia sposób funkcjonowania gospodarki rzymskiej -omawia, w jaki sposób budowano drogi w państwie rzymskim -ocenia znaczenie sieci dróg dla utrzymania rzymskiego panowania -określa znaczenie limesu dla funkcjonowania państwa <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia znaczenie powiedzenia: „Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu” -uzasadnia słuszność twierdzenia, że cesarstwo było „komedią republiki” -określa wpływ pokoju rzymskiego na sytuację w Cesarstwie -ocenia skutki romanizacji -wykrywa wpływy cywilizacji rzymskiej we współczesnym świecie -odnajduje inne przykłady bardziej nowożytnych imperiów i porównuje je z rzymskimi <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia politykę cesarstwa w okresie <i>pax romana</i> -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
35.	Życie w Wiecznym Mieście.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia datę: 72 r. n.e. -wyjaśnia pojęcia: Forum Romanum, łaźnia (termy), amfiteatr, atrium, perystyl, Ołtarz Pokoju, westalki, kuria -omawia funkcje Forum Romanum i łaźni rzymskich -przedstawia rozrywki starożytnych Rzymian

		<p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -podaje imiona najważniejszych bogów rzymskich -określa podobieństwa między religią rzymską a grecką -opisuje wygląd starożytnego Rzymu -wyjaśnia wpływ religii greckiej na rzymską <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa warunki życia w mieście -porównuje Forum Romanum z ateńską agorą -wskazuje różnice w sposobie życia zamożnych i ubogich Rzymian -opisuje wygląd domu bogatego Rzymianina -opisuje wygląd rzymskiej świątyni -wyjaśnia przyczyny popularności kultu bogów przejętego od ludności z terenów podbitych -przedstawia system wierzeń rzymskich <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje zmiany w wyglądzie Rzymu wprowadzone za panowania Oktawiana Augusta -porównuje mentalność i życie codzienne Greków i Rzymian <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -porównuje styl życia mieszkańca starożytnego Rzymu i starożytnych Aten -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
36.	Jak odkryto Pompeje?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia wydarzenia związane z datami: 79 r. n.e., 1748 r., 1861 r. -omawia dokonania Giuseppe Fiorellego <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie Pompeje -przedstawia osiągnięcia cywilizacji rzymskiej <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wygląd Pompejów -wyjaśnia, na czym polega praca archeologa <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa okoliczności zniszczenia miasta -opisuje wygląd rzymskiego domu na podstawie wykopalisk w Pompejach <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia wpływ odkrycia ruin Pompejów dla rozwoju wiedzy o Imperium Rzymskim -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
37.	Osiągnięcia Rzymian.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia daty: 449 r. p.n.e., 125 r. n.e., 70–82 r. n.e. -przedstawia dokonania postaci: Galena, Wespazjana, Tytusa, Justyniana, Wergiliusza, Horacego, Owidiusza, Liwiusza, Tacyta, Swetoniusza, Mecenas -wyjaśnia pojęcia: mozaika, Koloseum, akwedukt, Prawo XII tablic, Kodeks Justyniana, mecenas -przedstawia osiągnięcia kultury i architektury rzymskiej -wyjaśnia, do czego służyły Koloseum i akwedukty <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -podaje nazwy rzymskich zbiorów praw -omawia najważniejsze zasady prawne obowiązujące w starożytnym Rzymie -wskazuje przedstawicieli rzymskiej literatury i historii -wyjaśnia etymologię słowa <i>mecenas</i> -przedstawia dziedziny, w których kultura grecka wpłynęła na rzymską -opisuje wygląd Koloseum, akweduktu, term <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje przejawy oddziaływania kultury greckiej na rzymską -opisuje wygląd i funkcje Koloseum -przedstawia sposób budowy akweduktów -omawia osiągnięcia rzymskie w dziedzinie prawa -wymienia dokonania przedstawicieli rzymskiej literatury i historii -rozpoznaje na ilustracjach zabytki kultury rzymskiej -wyjaśnia, dlaczego Rzymianie przejęli greckie wierzenia, literaturę i filozofię <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa, na czym polegał wpływ kultury greckiej na rzymską

		<ul style="list-style-type: none"> -porównuje osiągnięcia Rzymian i Greków -odnajduje wpływ rzymskiej kultury we współczesnym prawodawstwie -wykazuje rolę prawa rzymskiego jako podstawy współcześnie funkcjonujących systemów prawnych i jego ponadczasowość Ocena celująca -ocenia wkład Rzymian w rozwój kultury i jej wpływ na współczesną cywilizację -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
38.	Pierwsi chrześcijanie.	<ul style="list-style-type: none"> Ocena dopuszczająca -przedstawia wydarzenia związane z datami: 7–4 r. p.n.e., 303–304 r., 313 r., 380 r., 392 r. -przedstawia dokonania postaci: Jezusa z Galilei, Heroda Wielkiego, Poncjusza Piłata, Pawła z Tarsu, Trajana, Konstantyna Wielkiego, Teodozjusza Wielkiego -wyjaśnia pojęcia: Mesjasz, apostołowie, chrześcijaństwo, chrystogram, Pismo Święte, Ewangelia, teologia, katolicy, sobór, papież, heretyk, zabobon, edykt mediolański -charakteryzuje działalność Jezusa -omawia najważniejsze zasady wiary chrześcijańskiej -wskazuje na mapie ziemię, gdzie narodził się Jezus -omawia prześladowania chrześcijan Ocena dostateczna -wymienia imiona autorów Ewangelii -określa symbole chrześcijaństwa -lokalizuje na mapie zasięg chrześcijaństwa do V w. n.e. -podaje nazwy ksiąg wchodzących w skład Nowego Testamentu -omawia działalność apostołów -wyjaśnia przyczyny ogłoszenia edyktu mediolańskiego -wyjaśnia, dlaczego Rzymianie odnosili się do chrześcijan nieufnie, a w końcu zaczęli ich prześladować -opisuje strukturę Kościoła we wczesnym chrześcijaństwie -wyjaśnia, kto i kiedy zakończył prześladowania chrześcijan Ocena dobra -określa sytuację narodu żydowskiego pod panowaniem Rzymian -charakteryzuje przyczyny popularności chrześcijaństwa w starożytnym Rzymie -opisuje organizację Kościoła chrześcijańskiego w pierwszych wiekach jego istnienia -przedstawia okoliczności, w których chrześcijaństwo stało się religią panującą w Rzymie -wskazuje na mapie trasę podróży misyjnych św. Pawła Ocena bardzo dobra -analizuje przyczyny i konsekwencje sporów wewnątrz Kościoła chrześcijańskiego -wymienia nazwy odłamów religii chrześcijańskiej -analizuje różnice między Kościołem Wschodnim i Zachodnim -wyjaśnia, dlaczego chrześcijaństwo zmieniło świat antyczny -analizuje przyczyny i skutki prześladowań chrześcijan Ocena celująca -ocenia rolę chrześcijaństwa w Cesarstwie Rzymskim -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
39.	Koniec świata starożytnego.	<ul style="list-style-type: none"> Ocena dopuszczająca -omawia wydarzenia związane z datami: 235 r., 395 r., 451 r., 476 r. -przedstawia dokonania postaci: Dioklecjana, Konstantyna Wielkiego, Teodozjusza Wielkiego, Attyli, Odoakra, Romulusa Augustulusa -wyjaśnia: wielka wędrówka ludów, barbarzyńcy, Wandal, wandal, Hun, Got -wskazuje na mapie linię podziału cesarstwa rzymskiego na część wschodnią i zachodnią -omawia reformy Dioklecjana Ocena dostateczna -wskazuje nazwy plemion barbarzyńskich atakujących cesarstwo -lokalizuje na mapie tereny cesarstwa objęte wędrówką ludów -omawia sytuację Cesarstwa Zachodniego przed upadkiem -określa wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku cesarstwa zachodniorzymskiego -wyjaśnia etymologię słowa <i>wandal</i> Ocena dobra -charakteryzuje sytuację w państwie rzymskim w III i IV w. -wskazuje przejawy kryzysu w państwie rzymskim

		<ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje próby reform podejmowane przez cesarzy rzymskich: Dioklecjana, Konstantyna i Teodozjusza -określa sytuację Rzymu w czasie wędrówki ludów -opisuje tryb życia Hunów -ocenia, w jaki sposób barbarzyńcy przyczynili się do zniszczenia Rzymu -klasyfikuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego -omawia symboliczne znaczenie daty 476 r. <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -podaje argumenty za przyjęciem 476 r. jako cezury pomiędzy starożytnością a średniowieczem -charakteryzuje mechanizmy zmian na tronie cesarskim oraz ich przyczyny i skutki -wykazuje, dlaczego Cesarstwo Rzymskie zostało podzielone -analizuje przyczyny upadku Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia wpływ czynników zewnętrznych i wewnętrznych na upadek Cesarstwa Zachodniego -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
40.	Starożytny Rzym. Powtórzenie wiadomości.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia podstawowe daty i fakty -wyjaśnia pojęcia historyczne <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie miejsca wydarzeń i zmiany terytorialne -omawia przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze, kulturalne starożytnego Rzymu <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia z uwzględnieniem przyczyn i skutków -charakteryzuje przemiany w starożytnym Rzymie <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykazuje wpływ osiągnięć cywilizacyjnych, społecznych i politycznych na współczesność <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
41.	Bizancjum.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia związane z datami: 330 r., 395 r., 527 r. -przedstawia dokonania Justyniana I Wielkiego -wyjaśnia pojęcia: Bizancjum, Hagia Sophia, ogień grecki, ikona, katolicyzm, prawosławie, bazylika -lokalizuje na mapie Konstantynopol i cesarstwo bizantyjskie -wskazuje na mapie nazwy terytoriów podbitych przez Justyniana I Wielkiego <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia znaczenie określenia <i>Nowy Rzym</i> -prezentuje osiągnięcia Bizancjum w dziedzinie kultury i nauki -poprawnie stosuje nazwy katolicyzm i prawosławie dla poszczególnych odłamów Kościoła chrześcijańskiego -określa wpływ warunków geograficznych na znaczenie Konstantynopola <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -opisuje okoliczności powstania Konstantynopola -charakteryzuje sytuację w Bizancjum po upadku Rzymu -wymienia reformy wprowadzone przez Justyniana I Wielkiego -omawia ustrój Bizancjum -opisuje wygląd świątyni Hagia Sophia -określa czynniki decydujące o sile militarnej Bizancjum -przedstawia sytuację Kościoła chrześcijańskiego po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego -ocenia rolę Bizancjum dla przetrwania kultury starożytnej -wyjaśnia przyczyny trwania Cesarstwa Wschodniego po upadku Zachodniego -wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału Kościoła <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -uzasadnia istnienie greckich inspiracji i korzeni w kulturze bizantyjskiej -analizuje różnice pomiędzy Kościołami prawosławnym i katolickim -opisuje, jak układały się relacje pomiędzy cesarzem a Kościołem wschodnim -ocenia skutki podziału Kościoła w dziejach chrześcijaństwa <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje różnice między Kościołem wschodnim a zachodnim

		-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
42.	Początki islamu.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia związane z datami: 622 r., 630 r., 632 r., 711 r. -przedstawia dokonania Mahometa -wyjaśnia pojęcia: islam, Allach, muzułmanie, hidżra, Koran, szariat, dżihad, meczet, świątynia Kaaba, minaret, kalif, arabeska -lokalizuje na mapie Półwysep Arabski oraz miasta: Mekkę i Medynę -wskazuje na mapie kierunki i zasięg podbojów Arabów -przedstawia filary wiary arabskiej <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia położenie geograficzne i warunki naturalne panujące na Półwyspie Arabskim -opisuje warunki życia i zajęcia Arabów -prezentuje osiągnięcia arabskie w dziedzinie kultury i nauki -wyjaśnia, w jaki sposób Arabowie władali podbitymi ziemiami <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia okoliczności, w których doszło do powstania islamu -ocenia znaczenie idei świętej wojny dla rozprzestrzeniania się religii arabskiej -opisuje wygląd meczetu -omawia organizację państwa arabskiego -charakteryzuje stosunek Arabów do podbitych narodów -uzasadnia, dlaczego Arabowie prowadzili podboje <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -określa rolę Arabów w rozpowszechnianiu osiągnięć ludów podbitych oraz rozwoju spuścizny starożytnych cywilizacji -ocenia rolę Arabów w kształtowaniu kultury średniowiecznej -uzasadnia uniwersalizm islamu -ocenia, jakie znaczenie dla funkcjonowania państwa ma sposób sprawowania władzy na terenach podbitych <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje związki między islamem, chrześcijaństwem i judaizmem -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
43.	Państwo Franków.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia związane z datami: 496 r., 732 r., 751 r., 756 r., 800 r., 814 r. -przedstawia dokonania postaci: Chlodwiga, Karola Młota, Pepina Krótkiego, Karola Wielkiego i Einharda -wyjaśnia: arianizm, majordom, marchia, margrabia, hrabia, hrabstwo, siedem sztuk wyzwolonych, minuskuła, renesans karoliński, retoryka, dialektyka, kaligrafia, manuskrypt, miniatura -lokalizuje na mapie pierwotne siedziby Franków -określa zasięg terytorialny państwa Franków <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -opisuje życie codzienne i zajęcia Franków -wyjaśnia znaczenie przyjęcia chrztu przez Chlodwiga -wskazuje na mapie terytoria podbite przez Karola Wielkiego -przedstawia rozwój kultury i nauki za panowania Karola Wielkiego -określa znaczenie koronacji cesarskiej Karola Wielkiego w średniowiecznej Europie -prezentuje dokonania Karola Wielkiego <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje sytuację polityczną w Europie zachodniej po upadku cesarstwa zachodniorzymskiego -omawia organizację państwa Franków -wyjaśnia znaczenie zwycięstwa Franków w bitwie pod Poitiers -opisuje sposób przejęcia władzy w państwie Franków przez dynastię Karolingów -uzasadnia słuszność określenia <i>renesans karoliński</i> dla zmian w kulturze i nauce, które nastąpiły w VIII i IX w. -charakteryzuje postać Karola Wielkiego -ocenia, jakie znaczenie miało przywrócenie cesarstwa na Zachodzie -analizuje, dlaczego nie udało się utrzymać jedności cesarstwa karolińskiego <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia wpływ dokonań Karola Wielkiego na proces kształtowania się średniowiecznej Europy -wykazuje różnice między starożytnym Cesarstwem Rzymskim a cesarstwem Karola Wielkiego

		<p>-przytacza okoliczności powstania Państwa Kościelnego</p> <p>-ocenia znaczenie renesansu karolińskiego dla rozwoju kultury</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-omawia związek między rozwojem kultury i nauki a utrzymaniem silnego państwa</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
44.	Rzesza Ottonów.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: 843 r., 962 r., 995 r., 1000 r.</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Ludwika Pobożnego, Ludwika Niemieckiego, Karola Łysego, Lotariusza (Lotara), Ottona I, Ottona III, Henryka II</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: traktat w Verdun, Rzesza Niemiecka, uniwersalizm</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-omawia postanowienia traktatu w Verdun</p> <p>-lokalizuje na mapie państwa powstałe w wyniku podziału monarchii Karola Wielkiego</p> <p>-wyjaśnia, w jaki sposób powstała Rzesza Niemiecka</p> <p>-określa znaczenie koronacji cesarskiej Ottona I</p> <p>-omawia dokonania Ottona I i Ottona III</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-przedstawia okoliczności, w których doszło do podziału państwa Karola Wielkiego</p> <p>-charakteryzuje sytuację polityczną państwa niemieckiego po wygaśnięciu dynastii Karolingów</p> <p>-porównuje koncepcje polityczne Ottona I i Ottona III</p> <p>-wyjaśnia, na czym polega idea uniwersalizmu</p> <p>-opisuje politykę następców Ottona III</p> <p>-omawia kierunki ekspansji niemieckiej</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-ocenia rolę Ottona I i Ottona III w kształtowaniu się średniowiecznej Europy</p> <p>-porównuje koncepcję uniwersalizmu cesarskiego z bardziej współczesnymi koncepcjami Wspólnej Europy</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia znaczenie traktatu w Verdun dla dalszych losów politycznych Europy</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
45.	Najazdy Normanów.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datą 1066 r.</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Leifa Erikssona, Roberta Giuscarda i Wilhelma Zdobywcy</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: Normanowie (wikingowie), runy, drakkary, snekkary, kościół klepkowy</p> <p>-lokalizuje na mapie siedziby Normanów</p> <p>-omawia warunki naturalne i położenie geograficzne Półwyspu Skandynawskiego</p> <p>-wskazuje na mapie kierunki ekspansji wikingów</p> <p>Ocena dostateczna</p> <p>-opisuje warunki życia i zajęcia ludności normańskiej</p> <p>-przedstawia przyczyny wypraw organizowanych przez Normanów</p> <p>-wskazuje państwa powstałe na terenie Skandynawii</p> <p>-omawia osiągnięcia Normanów w dziedzinie sztuki i rzemiosła</p> <p>Ocena dobra</p> <p>-przedstawia system wierzeń Normanów</p> <p>-opisuje wygląd łodzi wikingów i uzbrojenia wojowników normańskich</p> <p>-prezentuje okoliczności, w których doszło do powstania państw skandynawskich</p> <p>-opisuje okoliczności, w których Normanowie pojawili się w Ameryce</p> <p>Ocena bardzo dobra</p> <p>-wykazuje związek między przyjęciem chrześcijaństwa a zaprzestaniem wypraw rabunkowych Normanów</p> <p>-określa czynniki, które zdecydowały o sukcesie podbojów normańskich</p> <p>Ocena celująca</p> <p>-ocenia wpływ najazdów Normanów na kształt średniowiecznej Europy</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
46.	Sekrety tkaniny z Bayeux.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-omawia wydarzenia związane z datami 1066 r., 1070 r.</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Wilhelma Zdobywcy, Edwarda Wyznawcy, Harolda, Matyldy, biskupa Oda</p> <p>Ocena dostateczna</p>

		<p>-wyjaśnia pojęcie: tkanina z Bayeux -opisuje, co zostało przedstawione na tkaninie z Bayeux Ocena dobra</p> <p>-wyjaśnia, w jaki sposób określa się wiek i pochodzenie źródeł historycznych -uzasadnia, na czym polega trudność w ustaleniu autorów dzieł średniowiecznych -opisuje przebieg podboju Anglii przez Wilhelma Zdobywcę Ocena bardzo dobra</p> <p>-omawia dzieje tkaniny z Bayeux -wykazuje znaczenie źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów Ocena celująca</p> <p>-ocenia znaczenie źródeł ikonograficznych dla rozwoju współczesnej historiografii -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
47.	Słowianie i Węgrzy.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-omawia wydarzenia związane z datami: IV–V w., VII w., IX w., 863 r., 885 r., 955 r., 988 r., 1001 r. -przedstawia dokonania postaci: Samona, Rościszawa, Cyryla, Metodego, Świętopełka, Włodzimierza Wielkiego, Stefana Wielkiego -wyjaśnia pojęcia: Słowianie, głagolica, cyrylica, latopis, Lechowe Pole, Korona św. Stefana, wiec -opisuje osiedlanie się Słowian w Europie Ocena dostateczna</p> <p>-dokonuje podziału Słowian na grupy (zachodnią, wschodnią, południową) -wskazuje na mapie położenie pierwszych państw słowiańskich i Węgier -omawia warunki życia i zajęcia Słowian -wyjaśnia przyczyny przyjęcia chrztu przez władców słowiańskich -opisuje działalność misyjną Cyryla i Metodego Ocena dobra</p> <p>-omawia organizację plemion słowiańskich -charakteryzuje okoliczności powstania pierwszych państw słowiańskich i państwa węgierskiego -przedstawia dokonania Włodzimierza Wielkiego i Stefana Wielkiego -charakteryzuje powstanie państwa ruskiego -ocenia znaczenie chrystianizacji w przemianie sposobu życia Słowian Ocena bardzo dobra</p> <p>-ocenia, jakie znaczenie dla utrzymania i rozwoju państwowości słowiańskiej miała decyzja władców o przyjęciu chrztu -porównuje okoliczności powstawania państw w Europie Zachodniej i Wschodniej -uzasadnia rolę głagolicy w chrystianizacji Słowian -wylicza i umiejscawia na mapie dzisiejsze państwa słowiańskie Ocena celująca</p> <p>-porównuje warunki tworzenia się i rozwoju pierwszych państw słowiańskich -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
48.	Między papieżem a cesarstwem.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-omawia wydarzenia związane z datami: X w., 1054 r., 1075 r., 1077 r., 1122 r. -przedstawia dokonania postaci: Sylwestra II, Grzegorza VII i Henryka IV -wyjaśnia pojęcia: Cluny, prawo kanoniczne, schizma wschodnia, ekskomunika, prawosławie, dyktat papieski, inwestytura, Canossa, konkordat wormacki, synod -wyjaśnia istotę konfliktu pomiędzy cesarzem i papieżem Ocena dostateczna</p> <p>-opisuje przejawy kryzysu w Kościele w X w. -lokalizuje na mapie Cluny -wskazuje na mapie zasięg wpływów Kościoła katolickiego i prawosławnego -omawia najistotniejsze treści zawarte w Dyktacie papieskim Grzegorza VII -omawia przebieg konfliktu między cesarzem i papieżem -wyjaśnia, na czym polegał kompromis zawarty pomiędzy cesarzem a papieżem Ocena dobra</p> <p>-charakteryzuje sytuację w Kościele chrześcijańskim w X w. -omawia dokonania papieża Sylwestra II -przedstawia okoliczności, w których doszło do schizmy wschodniej -wyjaśnia, na czym polegał spór o inwestyturę -wyjaśnia znaczenie powiedzenia: „pójsz do Cannosy”</p>

		<p>-określa przyczyny konfliktu pomiędzy papieżem i cesarzem Ocena bardzo dobra</p> <p>-określa przyczyny i konsekwencje schizmy wschodniej dla Kościoła oraz jego wyznawców -uzasadnia, dlaczego ani papież, ani cesarz nie chcieli się wyrzec wpływu na obsadę stanowisk kościelnych -analizuje znaczenie reform kluniackich dla poprawy sytuacji w Kościele -ocenia skutki sporu pomiędzy papieżem a cesarzem -ocenia rezultaty konkordatu w Wormacji Ocena celująca</p> <p>-wskazuje i ocenia źródła konfliktów w Kościele w okresie wczesnego średniowiecza -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
49.	Wczesne średniowiecze. Powtórzenie wiadomości.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-omawia podstawowe daty i fakty -wyjaśnia pojęcia historyczne Ocena dostateczna</p> <p>-lokalizuje na mapie miejsca wydarzeń i zmiany terytorialne -omawia przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze, kulturalne wczesnośredniowiecznego świata Ocena dobra</p> <p>-omawia wydarzenia z uwzględnieniem przyczyn i skutków -charakteryzuje przemiany w początkach średniowiecza Ocena bardzo dobra</p> <p>-wskazuje wpływ osiągnięć cywilizacyjnych, społecznych i politycznych państw europejskich, Bizancjum i świata islamu w początkach średniowiecza na ich dalsze losy Ocena celująca</p> <p>-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
50.	Pradzieje ziem polskich.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-określa ramy chronologiczne istnienia kultur archeologicznych na ziemiach polskich -omawia wydarzenia związane z datami: 120 tys. lat p.n.e., VIII w. p.n.e., VI w. p.n.e. -wyjaśnia, czym handlowano na szlaku bursztynowym Ocena dostateczna</p> <p>-wyjaśnia pojęcia: kurhan, kamienne kręgi, kultura archeologiczna, kultura oryniacka, kultura pucharów lejkowatych, kultura ceramiki sznurowej, kultura unietycka, kultura łużycka, kultura przeworska, dymarka Ocena dobra</p> <p>-przedstawia najważniejsze odkrycia archeologiczne na ziemiach polskich -opisuje wygląd osady w Biskupinie -omawia system wierzeń słowiańskich -wymienia nazwy plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie -wyjaśnia znaczenie szlaku bursztynowego dla rozwoju handlu w Europie Ocena bardzo dobra</p> <p>-wyjaśnia, na czym polega trudność w badaniu historii kultur archeologicznych na ziemiach polskich -charakteryzuje kontakty gospodarcze mieszkańców ziem polskich z przedstawicielami cywilizacji śródziemnomorskich Ocena celująca</p> <p>-porównuje i ocenia poziom rozwoju cywilizacyjnego ziem polskich w odniesieniu do reszty Europy -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć</p>
51.	Kiedy powstała osada w Biskupinie?	<p>Ocena dopuszczająca</p> <p>-przedstawia wydarzenia związane z datami: VIII w. p.n.e., 1933 r. Ocena dostateczna</p> <p>-przedstawia dokonania postaci: Walentego Szwajcera, Józefa Kostrzewskiego -wyjaśnia pojęcie dendrochronologia Ocena dobra</p> <p>-przedstawia okoliczności odkrycia osady w Biskupinie Ocena bardzo dobra</p> <p>-określa, jakie informacje może zdobyć historyk dzięki zastosowaniu metody dendrochronologicznej -określa problemy wynikające z zastosowania metody dendrochronologii Ocena celująca</p> <p>-wymienia i ocenia korzyści płynące z zastosowania różnych nauk pomocniczych historii w badaniach przeszłości</p>

		-samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
52.	Początki państwa polskiego.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia daty: IX w., 960 r., 965 r., 966 r., 972 r., 981 r., 988-990 r., 991 r., 992 r. -przedstawia dokonania postaci: Mieszka I, Dobrawy, Ibrahima ibn Jakuba, Jordana -wyjaśnia pojęcia: „Geograf Bawarski”, drużyna książęca, woj, szyszak, kolczuga, danina, Dagome iudex, kmieć, ludność służebna, biskupstwo misyjne -wymienia nazwy plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie i wskazuje na mapie ich siedziby -opisuje okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -lokalizuje na mapie główne grody w państwie Mieszka I -przedstawia korzyści wynikające z przyjęcia chrztu -opisuje przyczyny i skutki chrztu Polski -określa, jakie informacje znalazły się w dokumencie Dagome iudex -wskazuje na mapie tereny podbite przez Mieszka I -charakteryzuje strukturę społeczną w państwie Mieszka I -charakteryzuje funkcjonowanie i organizację państwa Mieszka I <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia organizację plemion słowiańskich na ziemiach polskich -przedstawia okoliczności powstania państwa polskiego -ocenia znaczenie decyzji Mieszka I o przyjęciu chrztu -wskazuje na mapie rozwój terytorialny państwa Mieszka I -opisuje wygląd i uzbrojenie woja z drużyny książęcej -wyjaśnia, dlaczego książę przyjął chrzest z rąk czeskich -określa przyczyny powstania dokumentu Dagome iudex <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje różnice między plemionami zamieszkującymi ziemie polskie, rozumie ich konsekwencje dla budowy państwa -uzasadnia przełomowe znaczenie chrztu dla rozwoju państwa polskiego -ocenia znaczenie dokumentu Dagome iudex <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia kierunki rozwoju państwa polskiego u progu jego istnienia -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
53.	Państwo Bolesława Chrobrego.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia związane z datami: 997 r., 1000 r., 1002–1018 r., 1025 r. -przedstawia dokonania postaci: Bolesława Chrobrego, Ody, biskupa Wojciecha, Ottona III, Radzima Gaudentego, Galla Anonima, Thietmara, Henryka II, Świętopełka -wyjaśnia pojęcia: kasztelan, relikwie, czynszownik, metropolia, kanonizacja, włócznia św. Maurycego, gród, Grody Czerwieńskie -opisuje przebieg misji św. Wojciecha -wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego -omawia postanowienia pokoju w Budziszynie -wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego -wyjaśnia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla przyszłości Polski -przedstawia stanowisko Ottona III wobec Polski -wyjaśnia przyczyny i skutki wojen toczonych za panowania Bolesława Chrobrego -wskazuje państwa, z którymi Bolesław Chrobry toczył wojny <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia okoliczności przejścia władzy przez Bolesława Chrobrego -charakteryzuje organizację państwa polskiego za panowania Bolesława -opisuje żywot św. Wojciecha na podstawie płaskorzeźb na drzwiach katedry gnieźnieńskiej -wyjaśnia znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego dla rozwoju organizacji kościelnej i państwowej -porównuje relacje źródłowe na temat zjazdu władców w 1000 r. -opisuje wygląd Gniezna w czasach Bolesława Chrobrego -ocenia dokonania Bolesława Chrobrego <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -uzasadnia przydomek nadany Bolesławowi przez potomnych

		<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia zmienną postawę Niemiec wobec Polski za panowania Bolesława -ocenia znaczenie utworzenia arcybiskupstwa w Gnieźnie -ocenia znaczenie koronacji Bolesława dla pozycji Polski w Europie -charakteryzuje politykę międzynarodową Bolesława -ocenia panowanie Bolesława Chrobrego <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
54.	Kryzys i odbudowa państwa Piastów.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia związane z datami: 1025 r., 1031 r., 1034 r., 1039 r., 1047., 1069 r., 1076 r., 1079 r. -przedstawia dokonania postaci: Mieszka II, Bezpryma, Konrada II, Jarosława Mądrego, Kazimierza Odnowiciela, Mieclawa, Brzetysława, Bolesława Śmiałego, biskupa Stanisława ze Szczepanowa -wyjaśnia pojęcia: trybut, denar -wskazuje państwa, które najeżdżały na ziemie polskie <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -przedstawia przyczyny kryzysu i upadku państwa polskiego w XI w. -omawia konflikcie pomiędzy Bezprymem a Mieszkiem II i o jego rozwiązaniu -omawia sytuację Polski w czasie kryzysu po śmierci Mieszka II -opisuje przebieg konfliktu Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem -wyjaśnia przyczyny i skutki sporu między królem a biskupem -omawia działalność Kazimierza Odnowiciela i Bolesława Śmiałego <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje sytuację w państwie polskim po śmierci Bolesława Chrobrego -porównuje relacje źródłowe na temat sporu między królem Bolesławem a biskupem Stanisławem -wyjaśnia, dlaczego w sporze o inwestyturę Bolesław Śmiały opowiedział się po stronie papieża -określa skutki kryzysu po śmierci Mieszka II -uzasadnia, dlaczego potomni nadali Kazimierzowi przydomek „Odnowiciel” -wyjaśnia okoliczności najazdu Czechów na Polskę <p>Ocena bardzo dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -dokonuje oceny skutków polityki zagranicznej prowadzonej przez Bolesława Śmiałego -ocenia rządy Kazimierza Odnowiciela, Bolesława Śmiałego -ocenia obiektywizm źródeł historycznych dotyczących wydarzeń z 1079 r. -charakteryzuje przyczyny kryzysu monarchii w czasach wczesnopiastowskich -analizuje okoliczności konfliktu króla Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem -porównuje rządy twórców państwa polskiego z rządami ich następców <p>Ocena celująca</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazuje problemy w interpretacji dziejów panowania pierwszych Piastów -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
55.	Panowanie Bolesława Krzywoustego.	<p>Ocena dopuszczająca</p> <ul style="list-style-type: none"> -omawia wydarzenia związane z datami: 1097 r., 1102 r., 1108 r., 1109 r., 1116 r., 1124 r., 1138 r. -przedstawia dokonania postaci: Władysława Hermana, Bolesława Krzywoustego, Zbigniewa, Sieciecha, Henryka V, Wacława, Bernarda Hiszpana, Ottona z Bambergu, Władysława Wygnańca, Bolesława Kędzierzawego, Mieszka Starego, Henryka Sandomierskiego, Kazimierza Sprawiedliwego, Salomei -wyjaśnia pojęcia: wojewoda, statut, seniorat, senior, dzielnica senioralna -przedstawia zasady testamentu Bolesława Krzywoustego <p>Ocena dostateczna</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia przyczyny sporu między Bolesławem Krzywoustym a Zbigniewem -wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Krzywoustego -omawia przebieg wojny Bolesława Krzywoustego z cesarzem Henrykiem V -lokalizuje na mapie grody oblegane przez Niemców -opisuje podbój i chrystianizację Pomorza -wymienia postanowienia statutu Bolesława Krzywoustego -wskazuje na mapie dzielnicę senioralną oraz ziemie przyznane poszczególnym synom i wdowie po Bolesławie Krzywoustym -omawia dokonania Bolesława Krzywoustego -opisuje przyczyny powstania statutu Bolesława Krzywoustego <p>Ocena dobra</p> <ul style="list-style-type: none"> -charakteryzuje sytuację polityczną państwa polskiego za panowania Władysława Hermana

		-wyjaśnia znaczenie przyłączenia Pomorza do Polski -wyjaśnia przyczyny wprowadzenia zasady senioratu w Polsce Ocena bardzo dobra -ocenia przyczyny decyzji Bolesława Krzywoustego o podziale Polski Ocena celująca -wyjaśnia i ocenia konsekwencje decyzji Bolesława o podziale państwa polskiego -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
56.	Kto spisywał dzieje Polski?	Ocena dopuszczająca -przedstawia dokonania postaci: Galla Anonima, Thietmara, Wincentego Kadłubka, Kosmasa, Nestora -wymienia nazwy źródeł historycznych dotyczących dziejów państwa polskiego za panowania pierwszych Piastów Ocena dostateczna -określa ramy chronologiczne wydarzeń opisanych w kronikach Galla Anonima i Wincentego Kadłubka Ocena dobra -omawia przyczyny powstania dzieł kronikarzy -przedstawia teorie dotyczące pochodzenia Galla Anonima Ocena bardzo dobra -wyjaśnia, kim był Bolesław Zapomniany Ocena celująca -wyjaśnia konieczność weryfikacji prawdziwości źródeł historycznych -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
57.	Polska w X-XII w. Powtórzenie wiadomości.	Ocena dopuszczająca -omawia podstawowe daty i fakty -wyjaśnia pojęcia historyczne Ocena dostateczna -lokalizuje na mapie miejsca wydarzeń i zmiany terytorialne -omawia przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze, kulturalne w Polsce w czasach pierwszych Piastów Ocena dobra -omawia wydarzenia z uwzględnieniem przyczyn i skutków -charakteryzuje przemiany w Polsce wczesnopiastowskiej Ocena bardzo dobra -wskazuje wpływ osiągnięć cywilizacyjnych, społecznych i politycznych Polski w okresie X-XII w. na jej dalsze losy Ocena celująca -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć
58.	Mój region i jego związki z historią Polski w średniowieczu	Ocena dopuszczająca -omawia podstawowe daty i fakty związane z historią Czeladzi i Zagłębia Dąbrowskiego w średniowieczu Ocena dostateczna -lokalizuje na mapie średniowiecznej Polski Czeladź i Zagłębie Dąbrowskie Ocena dobra -omawia wydarzenia z uwzględnieniem przyczyn i skutków Ocena bardzo dobra -syntezuje treści regionalne z treściami historii Polski Ocena celująca -samodzielnie formułuje opinie i wnioski, rozwiązuje problemy w twórczy sposób, wykazuje dużą aktywność w czasie zajęć